

Hệ phái Nam Tông vào mùa An cư Kiết hạ

ISSN: 2734-9195 15:21 31/07/2026

Dù có những khác biệt về lịch pháp và hình thức tổ chức, các truyền thống đều hướng đến mục tiêu chung là tạo điều kiện để Tăng đoàn thúc liễm thân tâm, trau dồi đạo hạnh và gìn giữ mạng mạch Phật pháp.

Trong khi các hạ trường của Phật giáo Bắc tông đã đi qua hơn hai phần ba thời gian an cư do bắt đầu từ Rằm tháng Tư Âm lịch và sẽ mãn hạ vào Rằm tháng Bảy, thì Chư Tăng Hệ phái Nam tông lại vừa chính thức nhập hạ vào Rằm tháng Sáu Âm lịch.

Theo truyền thống, mùa an cư của Phật giáo Nam tông sẽ kết thúc vào Rằm tháng Chín.

Bên cạnh điểm tương đồng về mục đích và ý nghĩa của mùa an cư kiết hạ, thời điểm nhập hạ giữa các hệ phái Phật giáo có sự khác nhau do kế thừa những truyền thống lịch sử riêng.

Truyền thống Phật giáo Theravāda (Nam tông), việc an cư được xác lập theo mùa mưa tại Ấn Độ thời đức Phật, khi Chư Tăng tạm dừng du hóa để tránh giẫm đạp côn trùng, cây cỏ và dành trọn ba tháng cho việc tu học, thúc liễm thân tâm. Khi Phật giáo truyền sang Trung Hoa và các quốc gia Đông Á, điều kiện khí hậu, lịch pháp và quá trình bản địa hóa đã hình thành thời điểm an cư khác, từ đó tạo nên sự khác biệt về ngày nhập hạ giữa Bắc tông và Nam tông. Tuy nhiên, đây chỉ là sự khác biệt về thời gian vào hạ trường, tinh thần an cư kiết hạ thống nhất ở mục tiêu nuôi dưỡng giới đức, tăng trưởng định lực và trí tuệ của Tăng đoàn.

Trao đổi với cộng tác viên, Đại đức Thạch Na Xin, Phó Trụ trì chùa Mới Hộ Phòng (Cà Mau), một ngôi chùa thuộc hệ phái Nam tông Khmer, cho biết thời điểm nhập hạ của Nam tông xuất phát từ truyền thống Phật giáo Nguyên thủy, gắn với điều kiện tự nhiên của Ấn Độ thời đức Phật còn tại thế. Vào mùa mưa, chư Tăng tạm dừng việc du hóa để tập trung an trú, tinh tấn tu học và hành trì.

Theo Đại đức, khi Phật giáo truyền sang Trung Hoa, điều kiện khí hậu và mùa mưa có sự khác biệt nên thời gian an cư của Phật giáo Bắc tông cũng được điều chỉnh cho phù hợp. Tuy nhiên, dù thời điểm bắt đầu không giống nhau, ý nghĩa cốt lõi của mùa an cư kiết hạ không thay đổi: đó là thời gian để Tăng đoàn dừng bước vân du, thúc liễm thân tâm, tăng trưởng giới - định - tuệ và bồi dưỡng nội lực tâm linh cho hành trình hoằng pháp, lợi sinh.

Tại Việt Nam, Hệ phái Nam tông, gồm Nam tông Khmer và Nam tông Kinh, chủ yếu phân bố ở khu vực Nam Bộ. Khác với Truyền thống Bắc tông tổ chức các hạ trường tập trung, chư Tăng Nam tông an cư ngay tại bốn tự, thực hiện cấm túc trong suốt ba tháng hạ.

Theo truyền thống, vào đêm Rằm nhập hạ, đông đảo Phật tử tập trung tại giảng đường để tham dự nghi thức dành cho hàng cư sĩ. Trong những ngày tiếp theo, chư Tăng cử hành nghi thức nhập hạ dành cho người xuất gia tại chính điện.

Đại đức Thạch Na Xin cho biết thêm, nề nếp này được duy trì thống nhất trong toàn bộ truyền thống Phật giáo Nam tông tại Việt Nam cũng như ở nhiều quốc gia theo Phật giáo Theravāda như Campuchia, Myanmar và Sri Lanka. Sau khi mãn hạ vào Rằm tháng Chín Âm lịch, cộng đồng Phật tử tiếp tục bước vào mùa dâng y Kathina - một truyền thống có ý nghĩa đặc biệt trong Phật giáo Nam tông.

Sự đa dạng trong truyền thống an cư giữa các hệ phái phản ánh bức tranh phong phú của Phật giáo Việt Nam. Dù có những khác biệt về lịch pháp và hình thức tổ chức, các truyền thống đều hướng đến mục tiêu chung là tạo điều kiện để Tăng đoàn thúc liễm thân tâm, trau dồi đạo hạnh và gìn giữ mạng mạch Phật pháp.

Tin và ảnh: **Nguyễn Thành Công**